

Хаджия учи на история децата в Дойче шуле

Преподавателят Николай Чакъров и българските му колеги впечатлили еврейски специалисти с познаването на Холокоста

Нели ПИГУЛЕВА

Истински хаджия учи децата на история в русенското СОУ с преподаване на немски език „Фридрих Шилер“. Неотдавна учителят Николай Чакъров, който е известен със своя стремеж винаги да въвежда в уроците различен елемент, който да ангажира вниманието на гимназистите, се завърна от семинар в Израел. И покрай сериозните разговори по време на форума и посещението на многобройните исторически забележителности там, русенецът е успял да стане и хаджия - и има за това свидетелство, което удостоверява факта, че **Чакъров се е справил отлично с поклонническата мисия**

Семинарът, в който русенският учител участва заедно с още 21 свои колеги от цяла България, се организира по проект на израелското министерство на образованието и е на тема „Преподаване на Холокоста в училище“.

Заниманията се провеждат в Международното училище към известния музеен комплекс на Холокоста „Яд Вашем“ в еврейската държава. Там учителски групи от различни страни изслушват лекции и се запознават с ред факти и детайли от една от най-драматичните страници, свързани с Втората световна война. Музейните експозиции, чието подредба и интериори са изключително въздействащи, са посветени на годините от идването на власт на Хитлер в Германия и нападението над Полша до края на войната, обяснява Николай Чакъров. Всъщност, масовото избиване на евреите започва, след като



Николай Чакъров на Божи гроб...

Германия напада Съветския съюз на 21 юни 1941 година, уточнява той.

През този музей преминават постоянно групи ученици и новобранци, този период от историята е изключително важен. Достатъчно е да се каже само, че по история в Израел абитуриентите се явяват на **два зрелостни изпита по история: по Стария Завет и по Холокост**

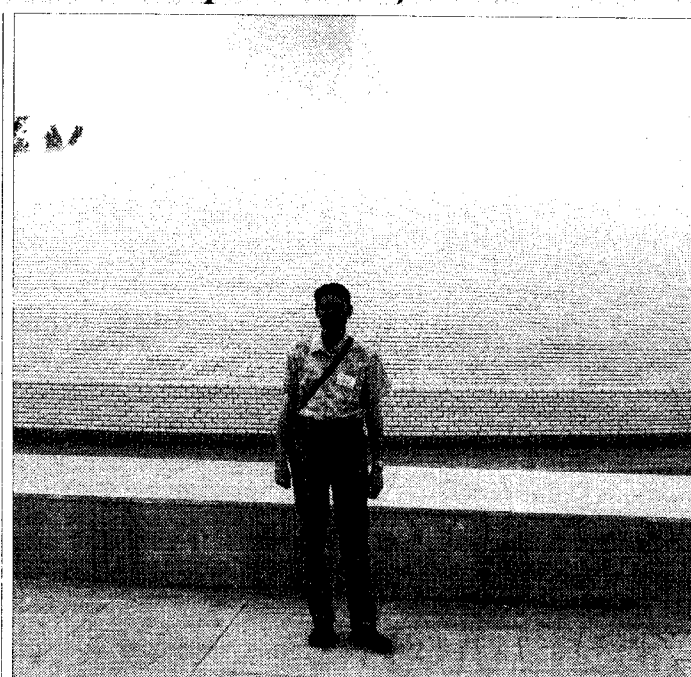
самият Холокост се изучава в продължение на две години като самостоятелна дисциплина в гимназиите, казва Николай Чакъров. В Израел започва да се говори за Холокоста след 1970 година, като особено в последните години тази тема е открояващ се акцент. Това, което ни направи впечатление по време на семинара, е, че в Израел

се поставя ударението върху всяка конкретна съдба човешка, казва русенският историк. Затова и те казват не че през Втората световна война са били убити 6 милиона евреи, а че „6 милиона пъти е бил убит човек!“ - така се подчертава индивидуалността на всяка загуба на човешко същество и насилието срещу него. Издирванията на сведения за загиналите по време на античовешките репресии продължават и до ден днешен, обяснява Чакъров. В момента се сканира целият наличен архив за загубените животи по време на Холокоста и всички документи ще бъдат качени в интернет.

Колкото и да сме чели за „Яд Вашем“,

съвсем друго е да видиш всичко това с очите си

споделя русенецът своите впечатления от потресаващото въздействие в комплекса. Особено тягостно е в детския мемориал - залата е затъмнена, само светещи стрелки по пода показват накъде трябва да върви посетителят, а система от огледала повтаря стотици пъти светещите пламъчета на запалените свещи, символ на невинните детски души.



... и пред държавния музей на Израел Снимки: Личен архив

чатления от потресаващото въздействие в комплекса. Особено тягостно е в детския мемориал - залата е затъмнена, само светещи стрелки по пода показват накъде трябва да върви посетителят, а система от огледала повтаря стотици пъти светещите пламъчета на запалените свещи, символ на невинните детски души.

По време на семинара домакините от комплекса останали изненадани от доста добрите познания на българските учители по темата. Преподавателите от Русе, Видин, София, Кърджали, Враца и други градове показали не просто знание на историческите данни и процеси, но и на темата като цяло. Те пък с голям интерес посетили така наречената Гора на праведниците - в която има посадени дървета за все-

ки неевреин, който е спасявал евреи. От всичките около 25 000 дръвчета двадесетина са българските, разказва Николай Чакъров. За да се признае за спасител даден човек, трябва да го признае за такъв специална комисия. Пред нея се явява оцелял от хитлеристкия ад, който трябва да каже кой го е спасил. След това се търси и втори източник, за да докаже тази „праведност“ на спасителя. И ако някой оспори този факт, „праведникът“ отпада от списъка на добрите. Казват, че **най-трудно посаденото дърво било това на Оскар Шиндлер**

- известния от филма „Списъкът на Шиндлер“ германски бизнесмен, който е успял да даде закрила и да извади от концентрационните лагери хиляди. Когато изглежда, че

спасителската роля на благородния германец от Судетите е несъмнена, се появява един човек, който казва: „Ама моля ви се, аз две години му работих без пари на този...“. И това е достатъчно, за да започнат отначало доказателствата за човешината на Шиндлер...

В програмата на семинара е била включена и обиколка на светите места. Тъкмо по време на тази обиколка Чакъров става хаджия, като това удостоверява специално свидетелство, доказващо, че русенецът е посетил Божи гроб. Гледките там наистина остават задълго в спомените, обяснява учителят, като показва снимки от Галилейското езеро /нивото на което е 60 метра под морското равнище/, Стената на плача, Йерихон, но също и на буйната зеленина на плодните дръвчета в овощните градини, които са направени насред пустинята. Напоиването е капково, а фурмите и бананите се берат, като се окачват специални мрежички по дърветата, разказва преподавателя. Той и групата българи успели да попаднат и в пясъчна буря, видели какво представлява един истински израелски кибуц и разбрали какво означава шабат - съботният ден, в който евреите не правят нищо, тъй като в този седми ден и господ си почива. В хотела, в който бяхме настанени, единият от асансьорите имаше надпис „шабат“ - движеше се постоянно и спираше на всеки етаж, за да не се налага евреите ортодокси да извършват дори движението, с което ръката натиска копчето на искания етаж, обяснява Чакъров.